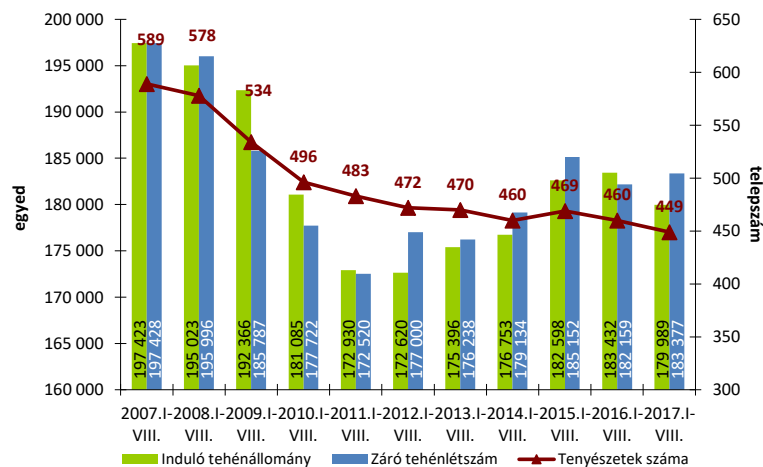

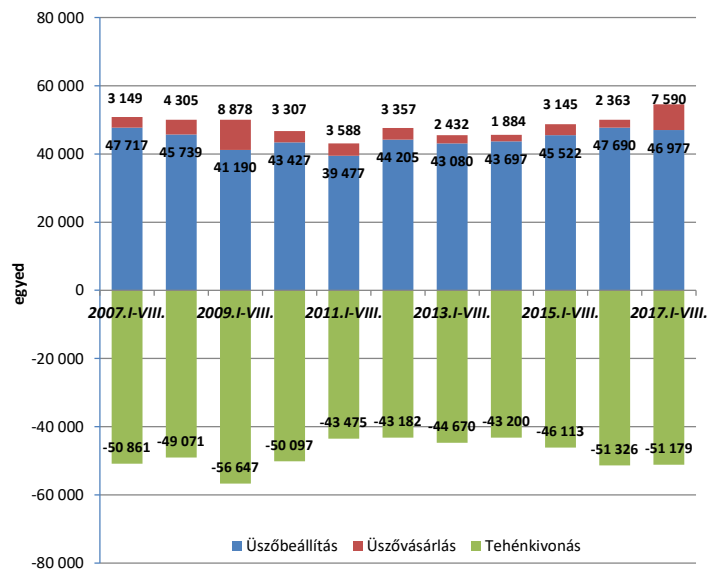
A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA

1. ÁBRA: AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK SZÁMA, INDULÓ ÉS ZÁRÓ TEHÉNLÉTSÁMA (DB, 2007-2017. I-VIII. HÓ)

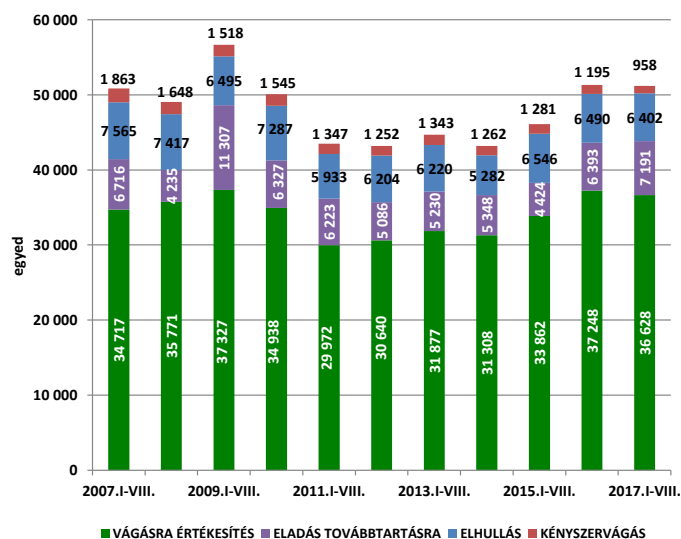
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek száma 449 volt 2017 augusztusában, nem változott az előző hónaphoz képest, ugyanakkor tizeneggyel kevesebb (-2,4%), mint tavaly augusztusban. 2017. augusztus végén már 1218-cal több (+0,7%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban, az állománylétszám növekedésnek indult. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt 23,8%-kal (-140) kisebbedett, de 2007 augusztusa óta a záró tehenlétszám ennél kisebb mértékben, 14,1 ezer egyeddel (-7,1%) csökkent, így a telepenkénti átlagos tehenlétszám 335-ről 408-ra nőtt.

2. ÁBRA: AZ ÜSZÖBEVÉTEL ÉS TEHÉNKIVONÁS ALAKULÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2007-2017. I-VIII. HÓ)

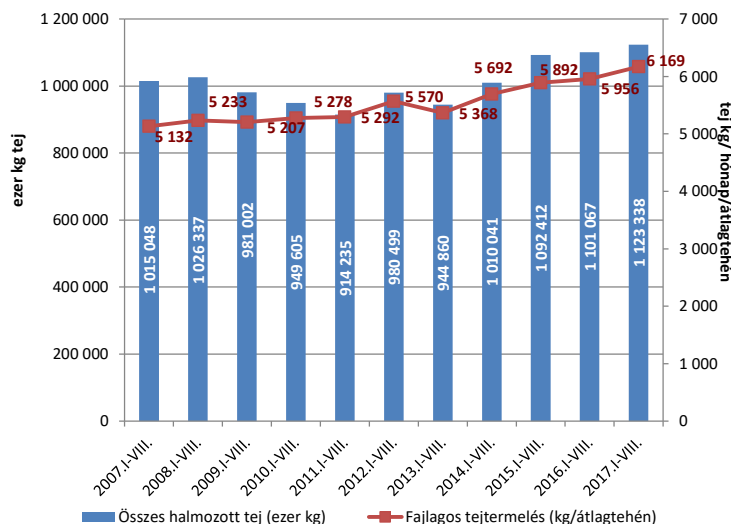
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehenlétszáma 2016-ról 2017-re - egy év alatt - jelentősen csökkent (-3.443 tehen; -1,9%), ugyanakkor 2017 első nyolc hónapjában a termelésellenőrzésbe bevont tehenek száma nagymértékben nőtt (+3.388 egyed; +1,9%). Ennek oka, hogy bár 2017 első nyolc hónapjában az üszöbeállítások száma valamelyest csökkent (-713; -1,5%), de az üszövásárlások száma több mint kétszeresére nőtt (+5.227 egyed, +221,2%), és a tehenkivonások száma gyakorlatilag stagnált (-147egyed; -0,3%) a tavalyi év hasonló időszakához képest.

3. ÁBRA: A TEHÉNKIVONÁS MEGOSZLÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2007-2017. I-VIII. HÓ)

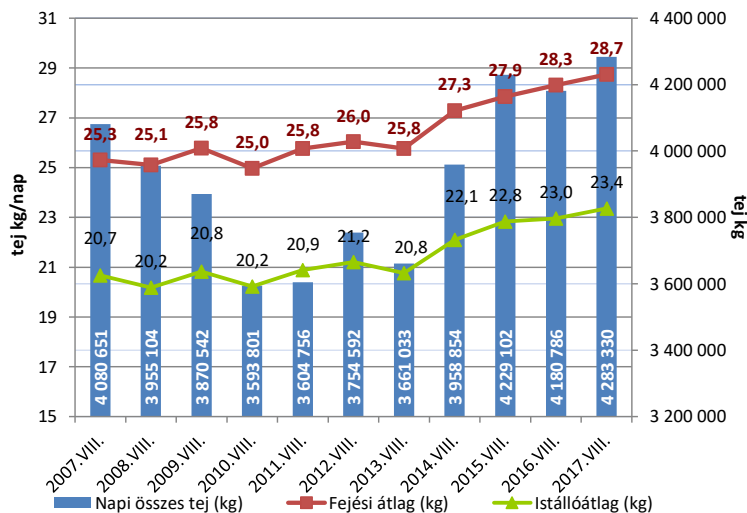
2017 első nyolc hónapjában az állományból kivont tehenek 71,6%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 36.628 volt), ami már átlagos aránynak számít. A tehenkivonások 1,9%-áért a kényszervágás (958 egyed) volt felelős, ami rekord alacsony a vizsgált időszakban. A kivont tehenek 12,5%-a (6.402 egyed) elhullott, ami átlagos értéknek tekinthető, ugyanakkor a továbbtartásra értékesített állatok aránya még mindig magas (14,1%, 7.191 egyed). 2017 első nyolc hónapjában az induló tehenállomány 20,4%-át selejtezték, 0,5%-át kényszervágták, 3,6%-a elhullott, 4,0%-át pedig továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 28,4%-át vonták ki a termelésből, ami a korábbi évek átlagának felel meg.

4. ÁBRA: ÖSSZES HALMOZOTT ÉS FAJLAGOS TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (DB, 2007-2017. I-VIII. HÓ)

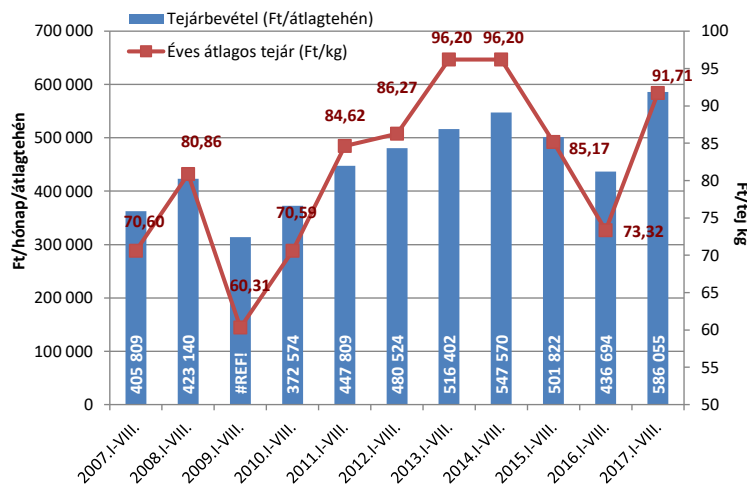
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmozott tejtermelése 2017 első nyolc hónapjában meghaladta a 1,123 milliárd kg-ot, aminek elsődleges oka a fajlagos tejtermelés 6,2 ezer kg-ra történő emelkedése volt. 2016 első nyolc hónapjához képest a fajlagos tejtermelés +213 kg-mal (+3,6%) nőtt, de az összes halmozott tejtermelés kisebb mértékben emelkedett (+22,3 millió kg, +2,0%). 2007 és 2017 között a fajlagos tejtermelés növekedése 20,2%-os volt (+1037 kg (!), míg az összes halmozott tejtermelés 108,3 millió kg-mal (+10,7%) nőtt.

5. ÁBRA: FEJÉSI ÉS ISTÁLLÓÁTLAG, VALAMINT A NAPI ÖSSZES TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2007-2017. VIII. HÓ)

2017 augusztusában a napi összes tejtermelés az előző hónaphoz képest 182 ezer kg-mal kevesebb, a tavalyi év augusztusához képest viszont jelentősen emelkedett (+102 ezer kg, +2,5%). 2016 augusztus havához képest mind a fejési átlag (+0,43 kg, +1,5%), mind az istállóátlag emelkedett (+0,41 kg, +1,8%) és elérte a 28,7, ill. a 23,4 kg-ot, bár mindkét átlag májushoz képest valamelyest csökkent az éves szezonitásnak megfelelő alacsonyabb nyári fajlagos tejtermelésnek megfelelően. Összességében az elmúlt 10 év alatt a fejési és istállóátlag 3,44, ill. 2,69 kg-mal lett több (+13,6%, ill. +13,0%), ami jelentős emelkedésnek tekinthető.

6. ÁBRA: TEJÁRBEVÉTEL ÉS AZ ÉVES ÁTLAGOS TEJÁR AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2007-2017. I-VIII. HÓ)

A tehenenkénti tejárbevétel 2017 első nyolc hónapjában 586 ezer Ft volt átlagosan, 34,2%-kal több mint 2016 hasonló időszakában és az elmúlt 11 év legnagyobb bevételének felel meg. Ennek elsődleges oka a tejár nagyarányú, 25,1%-os éves emelkedése a vizsgált időszakban. Magyarországon a havi nyerstej felvásárlási ár február óta nem változott lényegesen, továbbra is 90 Ft/l felett van, de a trend emelkedő. Júniusban megfordult a nyerstej kiviteli árának korábban csökkenő trendje is, és ismét 105 Ft/l fölé emelkedett az exportár, ami a kedvező uniós tejpiacot tükrözi. A globális nyerstej felvásárlási és a tejtermékek tőzsdei árai nem változtak érezhetően, viszont a vaj és tejszír iránt nagyon erős a kereslet, ami tovább hajtja az árakat. Az ipari vaj és tejszín felhasználása elsősorban a sütő- és tézsaiparban nőtt. A javuló tejpiaci kilátások következtében a hazai tejfelvásárlási ár enyhe emelkedése várható az év hátralévő részében.

Dr. Ózsvári László
Állatorvostudományi Egyetem
Budapest